

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Sir a falu.

Ha lehet megnyugtató ezekben a napokban, úgy a földművelésügyi minisztériumnak most kiadott termésbecslése bizonyosan az. Sőt egyenesen vigasztalás az mindenki számára. Mert mi, akik csak a pusztulásról, a teljes romlásról kaptunk eddig képet, most ebből a jelentésből azt látjuk, hogy mérhetetlen a kár, ami megnyomorított bennünket, egyes vidékeket évekre vetett vissza a természet haragos kedve, de nem lesz nyomor, lesz ennivalónk, meg fogunk tudni élni szerényen, összehúzódva. S olyan szerény emberek vagyunk mi, hogy ennek is nagyon, de nagyon örvendünk.

A magyar föld ősi ereje, termékenysége, áldott jósága megtart bennünket továbbra is. Mert ennek és semmi másnak köszönhető, hogy a nagy esőzések, felhőszakadások, jégverések, árvizek, nagy szelek és hideg idő ellenére is lesz elég búzánk, s hogy amikor mi inségtől félünk, ez a föld akkor is közepes termést hoz, s akkor is alig egy negyedével lesz kevesebb a búzánk, mint volt a tavalyi esztendőben.

Ilyenkor kell igazán éreznie mindenkinek, hogy mi ez a föld a mi számunkra.

És mégis, szomorúan látjuk, hogy éppen azok, akik elsősorban érzik

ennek a földnek áldásait, akik ott nőttek föl a földhöz közel, az ugaron, a mindnyájunkat megtartó barázdák mellett, kezdenek hűtlenné válni ehhez a földhöz. A falvak népeiről beszélünk, — nem a misera plebs contribuensről, amely messze idegenbe megy bányamunkásnak, hogy megszerezze a mindennapit, — hanem azokról, akik gazdák gyermekei, akik magukénak mondhatnak valamit, — ki többet, ki kevesebbet, — ebből a földből, akik nem mások napszamosai, hanem a maguk gazdái lehetnének. Ezek is mennek, hűtlenül otthagynak a földet. Mennek föl, abba az átkozott nagy városba, lesznek négyemeletes bérkaszárnnyák zugszobáinak ágyrajárói, lesznek gyári munkások, s önként, nem a nyomor miatt hagyták ott a szelid szellővel simogatott gyönyörű, selymesfüvű mezőket, a kalászatokat, az egészséges, éltető levegőt a csendes falut, hogy napszamosai legyenek piszkos gyáraknak zakatoló, süketítő, idegeket roncsoló gépek között, koromban, füstben. Vagy felmennek „szolgálni“, cselédnek.

Nem lenne semmi baj, ha az erős fiúk és lányok azalatt, amíg odahaza pihen minden munka, dolog után látva hónapokra elmennének, s aztán, amikor kinyílik a mező, jönnének vissza megtakarított pár forintjukkal. S nem volna semmi baj, ha a lányok két három évi szolgálat után, száz, kétszáz forinttal visszakerülnének a faluba, ott

férjhez mennének, s szülnék az egészséges, a földet szerető gyermeket.

De nem így van!

Legények, akik felszabadultak, mennek Budapestre a gyárak rengetegébe, többet falusi földművelők aligha lesznek. Egy két évig még viselik a falusi ruhát, aztán szégyellik azt is, levetik, s magukra vesznek „uri“ rongyokat. Ott pedig napszamoskodnak — mert hiszen tanult mesterségük nincsen — nyavalognak, nyomorognak. De megrontotta őket a város a maga vasárnapi ligetjével, szórakozásaival, izgató mulatságaival. A falu mindezt nem nyújtja, s ők ezekért ott hagyják bolond fiatal fejfel az áldott, csendes, szelid falut.

A lányok pedig — ámbár ezek még konzervatívabbak és java részük haza megy — nagy táncolások, wurstlizások, katonákkal való ismeretségek után vagy kiélten és kiraffináltan kerülnek haza vagy ott maradnak, ott mennek férjhez. Kihez? falubeli legényhez, aki rosszul kereső napszamos, mert tanult iparos nem igen veszi el őket. Van elég városi leány, akiben ezek válogathatnak.

S aztán jönnek a gyermekek — a kültelki bérkaszárnnyák vékonylábu, nagyfejű, sovány gyermekei. A nyomoruság, a piszok, a bűz pajtásai. Akik falura voltak praedesztinálva, s akik jóra való, edzett karu emberek lehetek volna. Lesz, ami az apja volt: napszamos, de már gyengébb testal-

Baumbach verseiből.

A sibilla.

A fenyvesbe megy a lányzó,
Félelmében szinte remeg,
Anna néni cigányasszony
Bölcs tanácsát hogy nyerje meg.
Az asszony ül a kőpadon.
„Mi jót hoztál szép hajadon?
Hát a kendőd mi mozgatója,
S csipereg mint csirkefajta?“

„Hej jó anyám, vedd jó néven
A csirkét s a tojásokat.
Aztán segíts tudásoddal:
Egyszerre két kérőm akadt.
Ha az egyik rőffel jár is,
Márt a másik kalamárist,
Mondd meg, kedves Anna néne,
Hogy uramnak melyik kéne!“

Mormog rá az öreg asszony,
Oszk valami áldást rebeg,
És kártyát vet a pázsiton,
Hogy a lánynak az fejtse meg:
„E lány te vagy, nyersz egy szívet;
Nézd csak, még egy szívet kivét.
De a két szív sorsa meddő,
Halld csak, mit mond a jövendő!“

Dárdás alsó, ez a szabó;
Dárda nem szűr meg tégedet.

Vörös alsó, ez az irnok;
Nem repeszi meg szívedet.
A makk felső? Ez mit akar?
Vadász legény, szép, fiatal,
Bőrből van a zeké rajta,
Kakastollas a kalapja.

Karja erős, mint az acél,
Mint a fenyő, olyan sudár,
Szerelmetes, bús énekét
Kíséri a zengő gitár.
Te kis hamis, most sem érted,
Harmadik mért nem kérded?“
Hallgat a lány komolyodva,
Sibilla meg mosolyogja.

Fordította: Vázsonyi Izidor.

A bolondos báró.

I.

A vendéglő udvarkertjében ismerkedtem meg vele, a bolondos báróval. Heti vásár is volt. Minden asztalt körülültek a világos levelű hársak alatt. Kicsattanóan piros-pozsgás gazdák, akik pirosan jöttek a városba s nem győzték homlokukról törölgetni a verítéket.

Legzajosabb volt az udvarkertnek az a sarka, ahol a kupecemberek ültek, akik szörnyű zürzavaros lármával cseréltek eszmét a vásár lefolyásáról. Egyik dicsekedett, a másik panaszkodott, a szerint, a hogy célszerűbb üzleti politikának tartotta.

Egyszerre egy vállas, hatalmas alak ter-

mett a lármás asztalnál, óriási termet, amely büszkesége lehetett volna a legdaliásabb testőrcsapatnak is. A kupecék vígan, barátságosan nyújtották felé kezeiket:

— Szervusz, báró!
— Hozott Isten, báró!
— Hogy sikerült a vásár, báró?

Kartársi szeretettel szorítottak helyet neki az asztaluknál s a báró otthonosan foglalt helyet köztük. Furcsán dadogva viszonzta a köszöntést, mintha meg volna dagadva a nyelve. Aztán elkezdte mesélni a társainak a délelőti élményeit. Széke épen az én hátam mögött volt, jól hallottam, de bizony nem tudtam megérteni, hogy micsoda nyelven is beszél? Néha mintha egy-egy magyar szó ütötte volna meg a fületem, de a következő pillanatban megesküdtem volna rá, hogy a botokud nyelvjárást hallom. S úgy láttam, hogy a kupecék asztala is roppantul mulatságosnak találja, hogy a báró: a bolondos báró, csak beszél, beszél, — de ember legyen aki megérti, hogy mit hadar?

— Kicsoda ez az ember? — fordultam a szomszédomhoz, egy benszülött földesurhoz, a ki szintén mosolyogva nézegetett át a báró urra.

— Nem ismered még a méltóságos vigéc urat? Persze nem régi ember vagy közöttünk, pedig érdemes vele megismerkedni, mert érdekes alak ám nagyon.

— Csakugyan báró?

— Még pedig a javából. Majdányi Miksa,

kattal és hajlamosan alkoholra, kártyára, lóversenyre.

Igy vesz el a falu. Ma még talán kevesen látják ezt a veszedelmet, de hogy meg van, azt mindenki tudja, aki egy kicsit körülnéz.

Városunk fejlődése.

Elvitathatlan tény, hogy városunk az utóbbi években fejlődésnek indult. A balatoni vasut óriási forgalmat hozott. A város évtizedes mulasztásokat igyekezett jóvátenni. Nem volt nagyobb-szabású szállodánk, nem voltak modern kávéházaink, a vasuti vendéglő ősi állapotban leledzett; mindeme bajokon rohamosan segítettek. Polgári leányiskolánk állami, néhány hónap kérdése és készen áll kórházunk. Öröm tölt el, valahányszor a legkisebb haladást látom a mi kis városunkban. A város természetes fejlődési iránya a vasúthoz vezető utvonal menté. Azonban sajnos, óriási akadályt képez a temető, mely ugyszólván már egészen a városban van. Határozza el a képviselőtestület, hogy záros határidőn belül beszüntetik ott a temetkezést és a halápi-uton a zsidótemetővel szemközt új temetőt csinál, hely van ott elég. Ha ez eszmét, mely talán nem is egészen új, megfontolják, akkor azt hiszem, egyszer valamikor nagyon jól értékesíthető házhelyekhez jut a város.

Egy másik általános hiba, amelyre nem tudunk eléggé sokszor visszatérni, a köztisztaság hiányos volta. Minél kisebb egy város, annál könnyebb tisztán tartani. Külföldön az ilyen nagyságu városka, mint a mienk, oly tiszta, mintha skatulyából vennék elő. Tessék a községi szegényekkel minden nap separtetni, szívesen adunk nekik házankint havonként 60 fillért, de az idegen legalább nem fog bennünket lepírtani. Az öntözésről nem szólok, azt az idén elég szaporán végzi helyettünk az időjárás.

a hires Majdányi nemzetiség sarjadéka. Valamikor, a mikor huszártisztekkel pezsgőzött, felharapódzott, felpofozta volna, a ki azt merte volna neki mondani, hogy a vigécekkel fog együtt sörözni. A kupecekkel, akik tegezik. S a kiket ő is kollegiálisan visszategez. Mert hát most már egészen beletörődött a sorsába.

— Tehát az ő története is az a közönséges, régi történet?

— No nem egészen. Mert a szegény fiu nem annyira maga, mint az édesatyja bűneinek áldozata. Az öreg ur úgy szórta a pénzt, mintha fogadást tett volna, hogy záros határidő alatt el tudja tékozolni az egész vagyonát. A fiát is könnyelműségre nevelte, míg egyszer a huszártiszt azon vette magát észre, hogy kedves papája nem tudja megfizetni az adósságait. Le kellett vetnie a fényes egyenruhát. Nem esett kétségbe, a mikor levetette, hanem jó reménységgel haza jött parasztnak. Édes apja halála után meg akarta menteni, a mi még megmenthető. Meg akarta fogni az ekeszarvát, de már késő volt, elköttya-vetelte talpa alól a földet, amibe az ekeszarvát akaszthatta volna. Pár ezer forintocskát kihalászott még az özvözből, azzal asztán úgy bánt, a hogy az édes apja. Hajrá! Hogy lehet minél hamarább a pénzecske nyakára hágni!

— A mi persze hamarosan sikerült neki!

— Akkor aztán árva fejének mit volt mit tenni? Beállott gépügynöknek, de mással is

Már évekkel ezelőtt ajánlottam egy ártézi-kut furatását, mert ivóvizünk, pár kutat leszámítva, nem valami első-rangu. E kutnak a Szt.-Háromság-téren volna legjobb helye, vagy ha úgy tetszik a Dienes-szálló előtti téren.

A tavasbarlang bejárata felett levő tető oly otromba, csunya, hogy izléstelennek tartom azt ott továbbra meghagyni; teljesen felesleges. Hisz érthetetlen hogy a háztulajdonosok annak idején nem tiltakoztak ellene, elfogja a kilátást. Sokkal okosabban és szebben meg lehet azt csinálni, hogy a víz be ne folyjon a barlangba és nem kell ott ez az otromba tető. Kérjük a városi hatóságot, kegyeskedjék ily irányban intézkedni.

Most, hogy a kórházra nem kell már gyűjtenünk, legalább egyelőre nem, egy másik megoldatlan kérdést kell befejeznünk, ez a „Bacsányi János“ szobra. Van eddig mintegy 3000 koronánk e célra, talán elég is volna, vagy tudjuk meg, mennyi kell még és igyekezzünk végre valahára városunk nagynevű szülöttének szobrot emelni a Dienes-szálló előtti téren, park közepén, szülőházát pedig jelöljük meg emléktáblával, ez utóbbi kikerülne 100 koronából, ez amellet, hogy hazafias cselekedet volna, egyszersmind jogcímét szolgáltatna egy kis casus bibendire.

Rég érzett szükségét pótolna városunkban egy gőzfürdő egybekötve meleg kádfürdővel. Kisebb arányokban elkészítve, teljesen jó üzlet volna és feltétlen megélhetést biztosítana egy családnak. Közegészségi szempontból szükség volna legalább a meleg kádfürdőre. Kevés ember van oly szerencsés helyzetben, hogy fürdőszobával rendelkezik. A Pannonia-szálló egy kádból álló fürdője neveltségesen kevés ilyen helyen mint Tapolcza. Tekintettel arra, hogy talán 80 vasutas család van nálunk és a vasuti szolgálatot tevő személyzet állandóan ki van téve az idő viszontagságának és nem egy közülök rheumás, érdeke

volna a vasutnak is, hogy helyben gőzfürdő legyen. Az üzletvezetőségnek fel fogjuk vetni az eszmét és talán együttes jóakarattal meg lehetne készíteni a gőzfürdőt. Mindenesetre jó lesz az eszmével foglalkozni. Sajnos, az emberek nagyrésze olyan, hogy szívesen fogad minden célszerű ujitást, minden üdvös alkotást, csak ne öneki kelljen ezen dolgoznia. De ez nem elég; minél többnek kell összefognia, több munkaerő könnyebben hoz létre bármit is. — „Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.“ Egyetértéssel kis dolgok megnőnek, egyenetlenség által a legnagyobbak is széjjel züllenek.

Dr. Klein Gyula.

Községi gyűlés Tapolczán.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete folyó hó 10-ér gyűlést tartott. Mielőtt azonban a gyűlés tárgyairól és határozatairól referálnánk, annak külső képéről kell megemlékeznünk, sajnos azonban nem a dicséret, hanem a megrovás hangján. Igen. Mert Tapolcza nagyközség tanácsstermében még alig zajlott le az egyéni önfegyelmezettlenséggel párosult egymás iránti tisztelenséget tanusító oly gyűlés, mint a mult vasárnap volt. Tisztelet a kivételnek, de földmives polgártársaink egy része a gyűlésezés legelemibb követelményeit sem tudja. Mert például, a tudatlanságnál is több kell ahhoz, hogy mikor egyik képviselő higgadtan beszél, akkor a másik „Ne beszéljen, ugy sem fogadjuk el, amit indítványoz“ — közbeszólásaival folyton zavarja. Jól van, senkire sem kötelező a másik véleményét elfogadni, azonban joga van bárkinek sorrend szerint beszélni, amit azonban kötelessége a többinek meghallgatni és ha ellenérvet akar felhozni, szabadságában áll cáfolni vagy talán helyesebb mederbe terelni a tárgyat, de hangos

kereskedik, ami éppen akad. Marhával, buzával. Él, a hogy lehet.

— S miért beszél olyan furcsán?

— Mert egy viharos éjszaka után egy kicsit megsimogatta a szél. Ugy találták meg a szobája földjén elterülve. Nagynehezen kigyógyult, de a nyelvét alig bírta forgatni. Ez persze a mesterségében is megakadályozza, mert ahhoz nagyobb ékesszólás kell, mint minő Cicerónak volt. De hát a régi ismerősei szánalomból és irgalomból is hozzá fordulnak s kötnék vele is egy-egy üzletet. Elegen akadnak, akik az édes apjától is, tőle is szép pénzt elnyertek. Megemberelhetik egy pár forintocskával. No meg aztán el is mulatnak rajta: azt mondják, madárnyelven beszél!

Csakugyan a báró ur új kollégái, jó barátai is pompásan mulatnak a vén fiu furcsa beszédén. A minthogy szörnyen mulatságos is egy ilyen férfit, a kit megsimogat a szél, a mikor a vagyona romjain sirva, vigadva, földhöz vágta az utolsó, a legutolsó poharat.

II.

Egy délelőtt, a mikor villásreggelire tértem be a vendéglőbe, a báró egyedül gunnyasztott a sarokban. Letelepedtem mellé s elkezdtem vele beszélni, udvariasan, komolyan, a hogy bizonyosan már rég nem beszéltek vele. Az ember nagy készséggel felelgetett nekem, az ő sajátos magyar nyelven, a mit lassanként megszoktam s megérttem.

Közben valóságos megilletődés, sőt valóságos megdöbbenés szállott az arcára, hogy vele, a kit mindenki bolondjának tartott, udvariasan, komolyan beszélgetnek. Mint valamikor régen, nagyon régen. . .

És egyszerre végtelenül elkomorodva, mély-séges némaságba merülve bámult a sörös pohárba. Az ajtó azonban felszakadt s zilaj cigány muzsika áradt be a terembe. Hangos mulató társaság vonult az étkezőbe, a kik még tegnap este kezdték a devernét és másnap délben sem tudták abbahagyni: a korhelyek gondviselő Istene tudja, hányadik állomásuk volt már ez a vendéglő s miféle viszontagságok után jutottak ide? A cigányok kezéből már csaknem kihullt a vonó, de azért Lednecky Gyuri egyre rendelte a nótát a boldogtalan primásnál. Jól ismertem a fiut, a fiatal nábobot, aki a korhelyisége mellett sem volt előttem ellenszenves alak. Mert a milyen viharosan tudott lumpolni, éppen olyan keményen meg is fogta a dolog végét, mikor nyaratszaka, aratáskor versenyt izzadt a béréseivel az alföldi pusztán. Most már vége volt a munkának s a fiatal földesur ilyenkor rendesen felvonult jó pajtásaival a felvidéki birtokára, egy kis rókavadászatra. Úgy látszik azonban, hogy nemcsak a medve, hanem a róka bőrére is lehet előre inni, mert a cimborák már előre is ugyancsak nyakalták a vadászat áldomását.

Lednecky Gyuri egyszerre észrevett ben-

orditással zavarni, vagy pláne hallgatásra inteni, még a neveltlenségnél is több, durvaság.

Nemcsak a gyűlés vezetésében nem volt fegyelem, hanem több képviselő önmagát sem tudja fegyelmezni, ez pedig nagy gyengeségre mutat. A gyűlés egyes tárgyainál, nem a község közös érdekeinek előbbrevitele, hanem a személyes érdek érzett ki. Mi úgy tudjuk, hogy a község minden rendű és rangu polgárának erkölcsi kötelessége lakóhelye, vagy soknak szülőhelye minden irányu előbbrevitelét munkálni; bűn tehát kicsinyes személyi érdeket a köz rovására előtérbe helyezni. Nem azért van ott Péter vagy Pál, hogy jóbarátja, vagy komája érdekét támogassa a közérdekkel szemben. Ebből fajul tovább a személyeskedés, pártoskodás egyéni és osztálygyűlöletté, osztályharcá, aminek egy közös célt szolgálni hivatott erkölcsi testületben megtörténni nem szabad. Egymást kölcsönösen megértő, higgadt, okos tárgyalással érhetünk csak célt. Megállapíthatjuk, hogy elnöklő bíró is gyenge a gyűlés vezetésére, neki nem lett volna szabad megengedni, hogy egyesek féktelen kiabálással tegyék lehetetlenné a gyűlés zavartalan lefolyását. Hiszen így Múcsával hasonlitanak össze bennünket.

Szokatlan, csak Isten kegyelméből királyokat, fejedelmeket megillető szó üti meg az ember fülét újabban a községi képviselőtestületi gyűlésen. A királyok ugyanis úgy szokták trónbeszédeiket, fontosabb okmányaik bevezetéseit kezdeni, hogy „Mi Isten kegyelméből stb. . .” Ezt a többes számú névmást halljuk gyakran a képviselőtestület gyűlésén. *Mi* így akarjuk, *mi* így határoztuk el stb. Hát kit, vagy kiket értsünk itt a *mi* alatt? A községi képviselőtestület oly erkölcsi testület, amelynek határozatát annak *többsége*, nem pedig egy két tagja hozza.

Elmondottuk ezeket nemcsak jogunknál, hanem kötelességünknel fogva is,

nem azért, hogy bárki megsértődjék, hisz erre nincs oka, hanem azért, hogy a mult vasárnapi gyűléshez hasonló elő ne forduljon. Birálni joga, javítani kötelessége a sajtónak. Hisz bírálja a sajtó nemcsak egy község képviselőtestületét, vagy községbíró, hanem királyokat, minisztereket stb. stb. Szeretjük hinni, hogy fenti megjegyzéseink nem vesznek el haszontalanul.

A gyűlés tárgyai és határozatai a következők:

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után előadja községbíró, hogy a helypénzszedő nem hajlandó tizedes mérleget venni. A képviselőtestület megbizsa bíró, hogy a mérleget beszeresse, adja át bérlőnek, ki azt jókarban tartani és területének leteltével ugyanugy átadni tartozik.

A képviselőtestület kiskoru Dani László tapolczai illetőségét megfelelbezi, Fülöp Ferenc, Móré János, Ungár Lipót és Róza leánya, továbbá Németh János itthelyi illetőségét elutasítja.

A kórházat a seprőszántó tere építeni, az állatvásárt pedig a halápi-ut melletti legelőre kihelyezni határozza, a zsbivásár megmarad jelenlegi helyén.

Az egészségügyi bizottságba Fülöp Károlyt, Marton Rezsőt és Sebestyén Gyulát választja.

A balatoni vasut hatosi-uton lévő töltése alatt átereszt nem készített.

A Mogyorós-hegy befásítását elhatározza. A tapolczai róm. kath. elemi isk. V. és VI. osztály építését a hitközség vállalja, a tanítói állás szervezésére kért hozzájárulás ügyében, állás rendszeresítéséről lévén szó, 30 nap mulva tartandó gyűlés tárgyaül tüzi ki.

A felsőmalomtól tervezett vízvezeték ügyét elhalasztja, míg vízszerezés céljára beszerzendő szivattyu ügyében kiküldött bizottság jelentést tesz.

Csillag Péter husvizsgáló fizetésjavítás iránti kérvényét 30 nap mulva tárgyalja.

Pressing Gábor által az utcaszabályozásnak megfelelő vonalra kiegészi-

tendő házterületet négyzetölenkint 20 koronáért átengedi.

A mult számunkban említett ünnep-és vasárnap délutáni vonat mindennapi forgalomba helyezése tárgyában az üzletvezetőségtől érkezett átiratot tudomásul veszi.

A vadászati jog bérbeadása ügyében hirdetett árverésen Aranyodi János 800 koronát ígért. Takács Jenő és dr. Kovács indítványára szavazás utján elhatározott, hogy 800 korona kikiáltási ár mellett a vadkár felelőségével új árverést tűznek ki.

A kórház építésével, mult számunkban hozott ajánlatok felsorolása után, szavazás utján Keszler Aladár tapolczai építőmestert bizták meg. Dr. Lőke Mór első sorban kut készítését ajánlja. Az építést ellenőrző szakértő személyében a képviselőtestület nem tudott megállapodni. Dr. Szücs Arnold indítványára elhatározza, hogy a kórház alapkölvetételének ünnepélyéhez az egyesület előbbi és jelenlegi vezetői meghívhatnak. Az építés vezetése és ellenőrzése céljából Takács Jenő, Marton Gyula, dr. Kaszás Károly, dr. Kovács Vilmos, dr. Klein Gyula, dr. Deák Jenő és az előljároság tagjaiból bizottságot választott.

A kath. jótékony nőegyesületnek átiratára, hogy a kórházban irgalmas nénék legyenek az ápolók, a képviselőtestület kilátásba helyezi.

Gyorsan élünk.

A mai korban, mint a vaspályákon, az életpályákon is gőzerővel történik minden. Gyorsan szerezni tudományt, rangot, hírnevet és gazdagságot. Gyorsan cseréljük ruháinkat, élvezeteinket és elveinket.

A fiu alig várja, hogy bajusza kiserkedjen, a leány, hogy hosszú ruhája legyen és bálba vigyék. A mai gőzerővel haladó kor gazdag a vén gyerekekben — s miután az öregséggel második gyermekkorba siet, azért látunk ismét annyi felnőtt gyermekeket is, kiknek minden tettét éretlenség jellemzi.

A tudományt is gőzerővel szerzik a mai világban, arról azonban megfelelkeznek,

nünket a sarokban s egyenesen felénk tartott:

— Szervuszatok gyerekek! — kiáltott reánk nagy vígan. Nosza, tartsatok velünk.

A báró zavarodottan nézett a gavallérra. Mi tagadás, ilyen meghívásban régen volt része. Igaz, hogy az urak mind jócskán be vannak csipve, azért állanak szóba vele, a gépigynökkel. . . Elfogadta az odakinált poharat, míg én inkább menekülni akartam a zajosan barátkozó társaságtól. Ez azonban nem sikerült, — észrevették és megcsipték a kabátom szárnyát.

— Hohó, fiskális ur, tőlünk ugyan nem fogsz megszökni! Hadd abba egy kicsit az embervadászatot, — gyere velünk vadat üzni. Felpakkolunk mindkettőtöket s viszünk magunkkal rókavadászatra.

Ez ellen a báró is tiltakozott, — hát még én! De hiábavaló volt minden szabadkozás, a cimborák csaknem erőnek erejével magukkal cipeltek a vonatra s egyszer csak a ledneci kastélyban találtuk magunkat, a szellős fensíkon, fenyőborította, havaslejtű hegyek lábánál.

Harmadnap hajnalban csakugyan nyeregbe ültünk. Én is, a szürke fiskális, a ki régen nem próbáltam ezt a mulatságot s a gépigynök is, aki talán már régebben próbálta. . .

Soha sem felejttem el azt a varázslatot, bámulatos hirtelen átalakulást, a mi ez emberrel történt.

Ismertem egyszer egy vén lumpot, a kibe

már csak a cigányzene tudott lelket önteni. Mikor a cigány nyirettyűje rárántotta: egyszerre kicserélték. Felragyogott a szeme, neki daliásodott a termete s úgy rakta a primás elé a toborzót, akár huszéves korában. Ismertem egy züllésnek induló színészt, a ki nappal szánalmas, tehetetlen váz volt, de mikor a függöny felgördült, mikor a szufiták elé lépett, — hős volt, hódító volt, hatalmas, felséges Julius Cézár. Ilyen volt az én barátom is. Egyszerre újjá született Majdényi Miksa, a mikor nyeregbe pattant, a mikor a forró edző hajnali szélben, távoli erdő lehetében, a felvillanyozó kürtészó hangjainál ficáknoltatta a paripáját. . .

Meg nem állhattam, hogy oda ne szóljak neki:

— Ej, be nagyszerűen ülsz a nyeregben, öregem! Mintha hozzá volnál nőve a lovadhoz! . . .

Még a nyelve is megoldódott az egykori huszártisztnek, a mikor kipirult arccal, felszikkázó szemmel felelt:

— Hát azt hiszed, visszamegyek én abba a bandába? Fúj, micsoda emberek! Az egyik közülök be is volt csukva. Soha, soha többé!

— Hát mit fogsz csinálni? — tolult ajkamra a gyöngédtelen kérdés.

Vállat vont s adósom maradt a felelettel. Megsarkantyuzta a paripáját s oda rugtatott a többi gavallérok közé, az uri társaságba, — az ő társaságába. . . Ő ült legelőcegeb-

ben a nyeregben, a hajszában ő vágatott mindig legelő, árkon, bokron, nyaktörő vizmosásokon keresztül míg egyszer aztán eltűnt szemem elől.

A vadászat pompásan sikerült. A kopók temérdek rőt komának elkapták a nyakcsigolyáját. A hallali végig reszketett az alkonyi csöndben és homályba boruló tájon. A lovasok mindenfelül összegyülekeztek. Kerestük a bárót, hová lett a báró?

Bizonyosan ott vár bennünket a kastélyban, nyugtatott meg bennünket a házigazda. Kifáradt a nagy legénykedésben, visszalovagolt s leült a tornácra egy pohár bor mellé. . .

A báró azonban nem várt bennünket a tornácra, hanem a mikor már mindnyájan leszállottunk a nyeregből, lóhalálban vágatott oda Lednecky vadásza s riadva ujságolta:

— Jaj Istenem! Nagy szerencsétlenség történt!

Egyszerre körülvettük az eltikkadt lovas.

— Mi történt? Mi van a báróval?

A vadász sokatmondóan legyintett a kezével.

— Elöttem vágatott a vizmosás szélén. Aztán egyszerre ostorozni, sarkantyuzni kezdte paripáját, váltig kiabáltam rá: Lassabban, lassabban! A ló aztán elragadta s akkor a méltóságos ur bizonyosan elvesztette a fejét, még jobban vágta, sarkantyuzta az állatot. Neki a meredeknek, hanyathomlok

HIREK.

hogy annak befogadására megfelelő fizikum szükséges.

A figyelmes szemlélő megrémül, ha észreveszi, hogy a test ellen, az egészség rovására mennyit vétkesnek az emberek, csak-hogy kövessék a kor jelszavát: gyorsan élni. Igaz, hogy sokszor a szükség, a nyomasztó életviszonyok kényszerítenek arra, hogy a test követelményeit figyelmen kívül hagyják. Am ennél is gyakrabban sok mindent el lehetne kerülni némi észszerűséggel, a mi egészségünknek ártalmas.

Ép úgy, mint a becsületet, nem szabad a pénzszerezés ördögének rabságába hajtani, az egészséget is emancipálni kellene tőle. Vannak emberek, kiket — bármi mohó a pénzszerezési vágyuk — tisztességtelen cselekedetre nem lehetne rávenni, de kereseti, gazdasági törekvésekben nem ismerik azt a határt, mit testi szervezetük parancsolólag megszab.

Lótnak-futnak, nappalá változtatják éjelüket, alig pihennek, kezdetleges betegségekre nem ügyelnek, csak gyorsan végezik munkáikat, hogy gyorsan keressenek, gyorsan éljenek. De vajjon élet-e az ilyen eszevesztett hajszá? S vajjon célhoz vezet-e? Nem kell-e a testnek összeroppannia, amikor a zseb megtelik s nem-e épp a cél előtt roskadunk össze, természetes következményeként az okatlan életmódnak?

Értelme ennek legfeljebb az lehetne, hogy az utódok jólétéről kívánunk gondoskodni a saját életünk árán. Am nincs jogunk arra, hogy az Istenadta étellel ilyen könnyelmű játékot üzzünk, a családot kenyérkeresőtől, esetleg idő előtt megfosszuk, és sirját ássuk az egész család boldogságának, éppen csak az anyagi jólét kedvéért.

A szükséges pihenés, a test gondozása épp oly kötelesség, mint az ernyedetlen munka, melyet csak jó egészséggel végezhetünk pontosan. Gyorsan élni elcsigázza szervezetünket, tönkresilányítja idegeinket, megfoszt idővel munkakedvünktől és végre — ha szervezetünk mégis elég ellentálló képességgel bír, hogy a hajszában össze nem tör — képtelenné tesz, hogy az életharchoz szükséges erőt kellőképpen kifejthessük.

Azért le kell hurrogni a kor hamis jelszavát: „Gyorsan élni!“ Éljük csak lassan, hogy tovább élhessünk.

Hazabocsátják az összes tartalékosokat.

A napokban érkezett a honvédelmi miniszteriumba a hadügyminiszterium értesítése Ófelsége azon elhatározásáról, hogy az összes tartalékosokat szabadságolják. Ennek értelmében a szabadságolásokat már most megkezdik.

alá a mélységbe. Mintha csak készakarva akart volna lezuhanni. . .

Urak, cselédek hamarosan lóra kaptak, lobogó fákyla mellett megkerülték a fensikot, leereszkedtek a vízmosásba, hogy a bárót felhozzák. Hátha még van benne élet?

Nem volt már benne élet. Véres fővel terült el az éles köveken. Paripája nyakát szegte.

— Szegény fiú, — sopánkodott Lednecky, a kit az önvád is kintott. — Így jár az, ki nagyon legénykedik, a mikor már elmúlt róla az idő. . .

Csak én tudtam az összezúzódot ember arcáról leolvasni, a melyen a gyötrelmes halál után is engesztelő unalom ömlött el. Csak én tudtam, hogy itt nincs szó véletlen szerencsétlenségről. Megmondta azt nekem a báró előre, hogy ő nem tér vissza abba a komániába. Mikor a vadászkiáltás fülébe csengett, mikor a nyeregben ült: egyszerre urrá lett lelkeben a mult s nem volt kedve az ő jelenjéhez s jövőjéhez. . .

A vigécek a söröző asztal mellett élénken sajnálkoztak az eseten. Szegény, bolondos báró! Nem fognak többé a fura beszédjén olyan jókat mulatni. — De hát hamarosan vigasztalódtak a halála felett. — Isten nyugtassa meg! Legalább egygyel kevesebben vannak. Nem csinál nekik konkurrenciát a bolondos báró. . .

Sas Ede.

Eljegyzés. Hofmann Frigyes tapolczai m. kir. tisztviselő eljegyezte Leposa Györgyikét, Leposa Ferenc tapolczai m. kir. posta- és távirtda hivatal főnökének leányát.

Házasság. Kálmán Ármin és özv. Heimler Józsefné, szül. Klein Hermin, folyó hó 25-én házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Halálozás. Súlyos csapás érte a szomszéd Gyulakeszi községben lakó, vidékünkön általános közbecsülésben, tiszteletben lévő Forster Elek földbirtokos, gazdaköri elnök és családját és nemesbocsári Svastics Elemér nagykanizsai m. kir. honvédőrnagyot. Folyó hó 12-én Gyulakeszi községben hosszas szenvedés után meghalt nemesbocsári Svastics Elemér honvédőrnagy neje született Forster Mária. Forster Elek és neje szül. Frantsik Anna, mint szülők leányukat, nemesbocsári Svastics Elemér m. kir. honvédőrnagy, mint férj, vesztették el élete legszebb, legvirulóbb korában a szerető gyermeket és házastársát. A szülők és a férj legodaadóbb, legfeláldozóbb ápolása dacára sem sikerült az orvosoknak a 29 éves fiatal asszonyt, a szerető, boldog hitvest, gyermeket, testvért, övéi legnagyobb fájdalmára, az életnek megmenteni. A köztisztviselőben álló család iránt érzett részvét nemcsak vidékünkön, hanem az egész megye intelligens közönsége részéről megnyilvánult. Temetése folyó hó 14-én délután volt a kiterjedt rokonság, továbbá Tapolcza és vidékének intelligens közönségének oly nagy részvételével, amelyet csak ritkán láthatunk. A temetésen képviselve volt a nagykanizsai m. kir. honvédtisztikar. A szebbnél szebb koszorúk egész özöne lepte el a gyászkoporsót, sirboltot és sirhantot, köztük dr. Darányi Ignác kerületünk országgyűlési képviselőjének koszorúja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Forster Elek és felesége szül. Frantsik Anna, mint szülők; nemesbocsári Svastics Elemér m. kir. honvédőrnagy mint férj, maguk valamint gyermekeik és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett gyermekük illetve felesége és nővérük nemesbocsári Svastics Elemérné született Forster Mária m. kir. honvédőrnagyné folyó hó 12-én délután 5 órakor áldásos életének 29-ik, boldog házasságának 7-ik évében hosszas betegség után az Urban csendesen elhunyt. Földi maradványai a megboldogultnak a Gyulakeszi gyásházában fognak beszenteltetni és a gyulakeszi-i temetőben folyó hó 14-én délután 3 órakor örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozatok az elhunyt lelki üdvéért a gyulakeszi-i templomban 14-én délelőtt 10 órakor és 16-án délelőtt 8 órakor fognak a Mindenhatónak bemutatni. Gyulakeszi, 1913. évi augusztus hó 12-én.

Megyegyűlés. A folyó évi szeptember hó 9-én tartandó törvényhatóság bizottsági rendes közgyűlésére az 1914. évi háztartási költségvetés összeállítására és a megyei gyámpénztári, valamint a zalaegerszegi és nagykanizsai r. t. városi 1912. évi gyámpénztári számadások megvizsgálása céljából az állandó választmány ülése folyó évi augusztus hó 23-án, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 9 órakor fog a vármegyeház gyűléstermében megtartatni.

Áthelyezés. Székely Géza polg. iskolai rajztanárt, a „Balatonfüredi Hírlap“ volt felelős szerkesztőjét, a vallás- és közoktatásügyi miniszter saját kérelmére a szolnoki állami polgári fiúiskolához helyezte át.

Távbeszélő katonák Tapolczán. A 41. és 42. honvédhadosztály harszerű távbeszélő osztaga folyó hó 14-én és 15-én menetelés közben Tapolczán pihenőt tartott, 16-án reggel tovább mentek Keszthely felé.

A zalamegyei tűzoltószövetség Keszthelyen. 1913. évi augusztus hó 24-én délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnökségi jelentés a lefolyt két év eseményeiről. 2. A zárszámadások betérjesztése és megvizsgálása, úgy az ezzel kapcsolatos számvizsgálóbizott-

sági jelentés tárgyalása. 3. A jövő két évi előirányzat megállapítása. 4. A megyei székhely és a legközelebbi közgyűlés helyének kijelölése. 5. A belügyminiszteriumtól visszaérkezett módosított alapszabályok 36. §-ának úgy az ezzel összefüggésben álló egyéb §§-ok módosítása. 6. A tisztikar és választmány megválasztása. 7. Netáni indítványok (melyek azonban 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg a szövetségi elnöknek betérjesztendőek.)

Piacvizsgálat. Tekintettel a fenyegető kolerára, községi orvosunk és a rendőrség naponként piacvizsgálatot tartanak. A mult héten nagymennyiségű hamisított tejet találtak, amelyből vegyelemzés céljából mintát vettek. A hamisítóknak alig lesz kedvük még egyszer a nagyközönség becsapására, mert az ételhamisítókat a törvény igen szigorúan bünteti.

Tapolcza-Sümege. A mult vasárnap a „Tapolczai Football Club“ átrándult Sümegre, hogy ott a „Sümegei Football Club“-bal mérkőzzék. A mérkőzés fél hat órakor kezdődött, a sümegiek kezdésével.

Kezdésüket Schönberger beugrással lefogja, majd áttörve a védelmet, lóni kézzel, de az utolsó pillanatban Belső hátvéd sipsonton rugja, úgy, hogy ettől kezdve csak statisztál. Az ezért megítélt 11-est a miénk elhibázzák. Innen kezdve Faragó középfedezet által kitünően irányított tapolczai csatársor állandóan offenzívában tartja a sümegi kaput. A 18-ik percben Faragó szélre adott labdáját Benedek centerbe küldi, ahol azt Borbély goallá értékesíti. Nemsokára rá, egy kapuelőtti kavardásból, Schönberger a második goalt gurítja. A féldíig állandóan fölényben vannak a tapolczaiak és hogy több goalt nem rugtak, az Lengyel hátvéd jó, és Belső vad játéka mulott. Negyed hétkor a féldínek vége.

Helycsere után még jobban kidomborodik a tapolczaiak fölénye, úgy, hogy kornertkorner után érnek el. 31 percig meddő marad a miénk támadása, míg végre Borbély szöktetését Benedek elfogja, s egyéni játékkal, a védelmet kicszelezve, goalt rúg. Ezután rövid ideig még frontban vannak, miatt Gróf egy-egy helyzete veszélyes volt a sümegiekre, amit azonban nem használ ki. Most már a vendéglátó sümegiek is erősen dolgoznak, de Kovács kapuson megtörik minden igyekezetük. Negyed nyolckor a játéknak vége. A mérkőzést Vazsonyi körültekintéssel és pártatlanul vezette. A csatársor játéka kitünő volt. A halvesor is megtalálta helyét, csak azt a módot nem tudták megtalálni, hogy hogyan kell a védekezésben és támadásban egyformán résztvenni. A hátvédek a szokottnál jobban szerepeltek.

Ma, vasárnap a sümegiek jönnek át, hogy revansot vegyenek vereségükért. — B. J.

A sümegi vár romjainak restaurálása ügyében Sümegen mozgalom indult meg. A mozgalom megindítója dr. Lukonich Gábor kórházi főorvos. A vár történetének részletes leírásával, elkészítették a vár rekonstruált képét anyagból vagy gipszből, amelyet a Darnay-muzeumban helyeznek el. Kár volt eddig is, hogy a vár történeti megírásával, átalakulásairól, érdekes romjainak restaurálásáról előbb nem foglalkoztak, csak akkor midőn az idő vas foga már-már romhalmazzá örli.

Féltve őriz minden anya kis kedvencét a nyári hőség veszedelmei ellen, melyek a csecsemők közül minden évben oly számos áldozatot követelnek, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban gyermekének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely már nemzedékről nemzedékre sok ezer esetben oly fényesen bevált és akkor nemcsak sok bánatnak veszi elejét, hanem gyermeke nagyszerű fejlődésében és gyarapodásában is gyönyörködhetik. Próbáldobozokat kívánatra teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 187.

Meghalt a nadragulyától. Dávidovits Anna 3 éves nagykanizsai leány a kertjükben maszlagos nadragulyát evett. Fél óra mulva borzasztó görcsök lepték meg s egy óra mulva meghalt annak dacára, hogy az orvos azonnal ellenmérget alkalmazott.

Dupla élvezetté válik szabadsága, ha elutazása előtt cipőire „Berson“ gummi-sarkot tétet. Az új Berson gummisarok arany dobozban: kényelmes, elegáns, ruganyos, tartós. Cipésztől kifejezetten „Berson“-t kérjen, ha jól akar járni.

A vármegyei főorvos találmánya. A hivatalos lap mult heti száma közli, hogy dr. Thassy Gábor Zalamegye tiszti főorvosának automobilok és más járművek részére rugalmas kerék-találmánya 59958. szám alatt szabadalmat nyert.

Balaton a vidéki Urániákban. A budapesti Uránia Tudományos Színház vidéki fiókjaihoz a Balatoni Szövetség azt a kérést intézte, hogy a Balaton szépségei iránt való érdeklődés állandó ébrentartása érdekében, kérjék el az anyaintézetől a Balatont tárgyaló darabokat. A minden tekintetben dícséretre méltó mozgalom, reméljük, megfelelő eredménnyel fog járni.

Ujabb kolera megbetegedés. Titelről jelentik, hogy a Guttmann és Frank cég Méra nevű gőzösén egy munkás kolerában megbetegedett és meghalt. Hivatalosan megállapították az ázsiai kolerát. A legszigorubb óvintézkedéseket léptették életbe.

Hajógyár Somogyban. Nautika hajógyár részvénytársaság cég alatt Breuer B. Ármánd budapesti gépészmérnök az angol John Thornycroff and Co. Ld. és több magyar érdekelt támogatásával új vállalatot készül alakítani 200.000 esetleg 250.000 korona alaptőkével Kilitiben. A társaság gyárat fog építeni, amelyben az angol cég tervei szerint evezős, vitorlás, motoros csónakokat és hajókat fognak készíteni, valamint vízi járműveket javítani.

Mit hagyott Kossuth a két fiára? Egy unalmas teli éjszakán így szólt a nagyapam: — Gyerekek, hát azt tudjátok-e, mit hagyott két fiára nemzetünk szemefénye, a nagy Kossuth. Persze találgattuk, de nem tudtuk kisütni. Az öreg vett egy ceruzát és szólt: Kossuth született 1802-ben

Meghalt 1894-ben. Ez a

két szám összeadva kitesz 3696-ot. Most ezt osszuk két részre, mert Kossuthnak két fia volt.

$3696 : 2 = 1848.$

Tehát mind a két fiára az 1848-at hagyta.

A gyűrhegyi gyujtogató. Már többször megemlékeztünk arról a rendszeressé vált tűzvészről, mely a Diszel melletti Gyűrhegyen pusztított. A gyanu már első alkalmakkor Samu Istvánnéra hárult, de nem sikerült tetten érni. Az utolsó tüzeset alkalmával azonban sikerült, a gyűrhegyiek nagy öröme, a gyujtogatót elfogni. Ép a faluban tartózkodó tapolczai csendőrzáróknak, Tólos József őrmesternek beszéltek, hogy Molnár Rozáliának még a köténye eleje is kiégett. Az ügyes csendőrnek feltűnt: hogyan éghet ki a kötény eleje? Vallatni kezdte a leányt, ki hossz-szas kérdezősködés után be is vallotta bűnét: ő gyujtogatott május 14-ike óta Samu Istvánné biztatására, ki sok-sok pénzt ígért neki. Később pedig egyenesen megfenyegette, hogy agyon vereti, ha nem gyujtogat. Így vallott a leány. Az asszony pedig tagadja még azt is, hogy ismeri a leányt. A tizennégy-éves bűnös Molnár Rozália és Samu Istvánné a zalaegerszegi törvényszék börtönében várják sorsukat. Érdekes a kis leány utolsó ténykedése, mely eszünkbe juttatja a római ifjút, ki a lopott rókát köpenye alá rejtette. A leánynak nem volt már ideje a második kanócot is a tetőbe dugni, mert a hirtelen

lobbot vetett, lánggal égő házhoz sereggestől szaladtak az emberek. A köténye alá dugott kanóccal szaladt házuk kapujáig és hogy a gyanut magáról elterelje, künt maradt a kapu előtt. De közbe a kanóc teljesen áttüzesedett, elégette kezét, kiégette a szoknyáját, kötényét: a csendőr szemében árulója lett tetének.

— Az álborvásárló.

Az ál-szóciska az utóbbi időben hihetetlen használatnak örvend. Mondhatnám ez a kor tükre. Ki ne hallott volna már álhirlapirókról, áligazgatókról esetleg az idejüknél. Ezek nem újak. Azonban egy újabb típus jelent meg ebben a szomorú kilencszáz-tizenháromban ez az „álborvásárló“. Ugye bár ez némiképen mindnyájunkat érdekel. Mert azzal nem sokat törődünk, hogy az álhirlapiró ingyenjeggyel utazik s az áligazgató Nagyságos urnak titulázzák, de ez ugye kissé közel áll hozzánk. Talán érdemes lesz erről szólni egy kicsit okulásul, egy kicsit mulatságból. Tehát az álborvásárló az igazi borvevő összes csábító külsőségeivel megjelenik. Egyes viharedzett borkereskedők már száz lépésről lekonstatálják róla, hogy „hány hektót ér.“ Ilyenkor örül az ember, mégsem olyan borzasztó a helyzet. Álborvásárló ur bemegy a borkereskedőhöz, nem csekély örömet okozva. Lemegy a pincébe, kóstól, érdeklődik az árak iránt, szóval vorschiftmässig viselkedik. De jaj, fenéig kihajítja a kóstoló poharat, esetleg még egyszer kér belőle. Sorra megy ez négy-öt hordónál, sőt a szemtelen inyenc a sillerborokat is végig kóstolja. Hiába mondja most már az álborvásárló kellemesen borizó hangon „der Wein ist ja halt nit schlecht, i' kum Morgn mit die Fässer“ most már elárulta magát. Valami szomjas marhakereskedő innen Steyerből, aki olcsóért akar egy kis balatonit inni. Most aztán nem a gazda, hanem az egyik pincelegény kíséri fel a borvásárlót s ilyenkor nem lenne jó egy kabát alatt lenni vele. Valami csekély örömet mégis okoz, mikor látja az ember, mint fordul be — egy másik borkereskedőhöz.

L. L.

Honvédtüzérek Tapolczán. A budapesti I. m. kir. honvédtüzér ezred másfél útege tegnap délben Tapolczára érkezett és ma délelőtt folytatják útjukat Keszthely felé.

A kamara jelentése. Megjelent a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara július havi jelentése, mely a kamara nagy ügyköréről tanuskodik. A számos megkeresés között találjuk a tapolczai ipartestület kérdését: A női szabók ipartestületi kötelékbe tartoznak-e? Melyre a kamara a következő véleményt adta: A női szabóipar képesítéshez kötött iparág lévén, önnálló üzöi az ipartestület kötelékbe tartoznak, tekintet nélkül,

hogy a női szabóiparos férfi-e vagy nő. Nem tekinthető azonban a női szabóipar önnálló üzöjének a varrónő, aki házhoz jár, továbbá női szabászati iskola vezetője, kinek főmunkódése tanításból áll, nemkülönben az, aki a női szabóipart háziiparként üzi.

Vasút Sümegen keresztül. A szombat-hely—keszthelyi vasút ügye legközelebb dülőre jut. Az érdekeltség a felett fog dönteni, vajjon a vasút Keszthelyen érje el a Balatont, vagy pedig Sümegen és Tapolczán át az új balatoni vasútba fusson-e bele. Előreláthatólag az utóbbi megoldás javára fognak dönteni, mivel Sümeg város minden lehetőet elkövet, hogy a vasút a várost szelje.

Búcsú. Folyó hó 15-én Nagyboldogasszony napján, volt a tapolczai plébánia templom búcsúja, amelyre nemcsak a fiók egyházból, hanem más községekből is sokan látogattak Tapolczára. Délelőtt 10 órakor szentbeszéd utána ünnepélyes nagymise volt, amely alatt Stephanech János kántor vezetésével alakított vegyes énekkar előadott alkalmi énekei emelték a hívők áhitatát.

A fürdővendégek száma a Balatoni fürdők hivatalos lapja a „Magyar tenger“ legutóbbi száma szerint Balatonalmádiban 399, Balatonbogláron 250, Balatonfüreden 755, Balatonlellén 275, Siófokon 299, Szárszón 299 és Tihanyban 58 volt. Az utóbbi hűvösebb napokban, a fürdőidőszak vége felé a fürdővendégek száma megcsappant.

Megkezdik a kórházépítést. Tegnap délelőtt kötötte meg a szerződést a község a kórházépítésében a vállalkozóval. Ma délelőtt 10 órakor az előjáróság és a kórházépítési bizottság ki fogja jelölni a kórházépületet a ragályos betegek részére emelendő épületet, a hullaházat. Az építkezést a vállalkozó a jövő hét folyamán megkezdí.

A Kath. Kör szokásos évi nyári táncmulatságát folyó hó 15-én tartotta, amely ügy erkölcsileg mint anyagilag sikerült.

Nem változik az időjárás. A mult hét folyamán sem volt külön időjárásunk mint a megelőző hetekben. Alig volt két nap amelyen eső ne lett volna, a többi napokon hűvös, szeles napok voltak kisebb-nagyobb esővel. Az állandó nedves, hűvös időjárás most már általánosan minden gazdasági ágra káros. A szőlő nem érik, a kapás és konyhakerti növények rothadásnak indulnak. A minkenképen káros időjárás igen szomorú gazdasági helyzetet fog előidézni.

Szülők figyelmébe ajánljuk a budapesti Rösen tanintézetet, mely áll a.) felsőkereskedelmi iskolából 14—18 éves ifjak részére, b.) polgári iskolából 10—14 éves fiuk részére és c.) nevelő internátusból bennlakó növendékek részére. Beiratások szeptember 6-ig tartanak. Értesítőt küld: Röser János igazgató, Budapest, Aradi-utca 10.

A gőzgépezélok és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban szeptember hó 7. napján délelőtt kilenc órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-ter 8.

Merénylet a villamosvilágítás ellen. Balatonfüreden, mint a Balatonvidéki Hirmondó jelenti, a mult napokban merényletet követtek el a villamos világítás ellen. Egy, még eddig ki nem nyomozott gonosztevő egy fához erősített tuskés drótot dobott fel az utcai vezetékre, ami által rövidzárlat következett be és az összes lámpák elalud-

AZ ELŐRE HALADOTT IDÉNY MIATT

az összes nyári kelmeiket, blouseokat, pongyolákat, lüszter köpenyeket, fürdő köpenyeket és ruhákat, finom batiszt női fehérneműeket leszállított áron kiárusítja:

KARDOS NAGYÁRUHÁZA TAPOLCZA. FŐTÉR.

Polgári leányiskolai és intézeti növendékek részére kész fehérneműek, ágyhuzatok, felöltők és felső ruhák. Finom menyasszonyi kelengyék.

tak. A megrémült lakók már többiben részvételük ilyen s hasonlóan kellemetlen meglepetésekben, ami végre azt fogja eredményezni, hogy a mennyiben a vill. vállalat a vonalaknak őrzésével az ilyen kellemetlenségeknek véget vetni nem fog, a köznönség kényszerítve lesz a villamosvilágítás áldásairól lemondani.

Nagykanizsa volt polgármestere Babochay György, aki a múlt hónapban meghalt Vécsey Zsigmond polgármester előtt 18 évig volt Nagykanizsa város vezetője, a múlt vasárnap 78 éves korában meghalt.

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik felejthetetlen leányunk, testvérünk, illetőleg feleségem halála és temetése alkalmával mély fájdalomunkat részvétükkel enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Forster Elek és családja
Nemesbocsári Svastics Elemér

Tapolcza nagyközség előljárásgától.

2997—1913. szám.

Hirdetmény.

A községi előljárásgát közhirrre teszi, hogy az 1913. évre érvényesített nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adókirovési lajstroma a jegyzőségi irodában f. év augusztus hó 15. napjától augusztus hó 22. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek, esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval vagy írásban előterjeszthetők.

Kelt Tapolcza, 1913. év augusztus hó 14-én.

2959—1913. szám.

A községi előljárásgát közhirrre teszi, hogy az 1913. évre érvényesített III. osztályu kereseti adó kirovési lajstrom a jegyzőségi irodában f. év augusztus hó 13. napjától augusztus hó 20. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval vagy írásban előterjeszthetők.

Kelt Tapolcza, 1913. év augusztus hó 11-én.

2883—1913. szám.

A községi előljárásgát közhirrre teszi, hogy az 1913. évre érvényesített I. és II. osztályu kereseti adó kirovési lajstrom a jegyzőségi irodában f. év augusztus hó 11. napjától augusztus hó 18. napjáig közszemlére kitéve lesz, mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval vagy írásban előterjeszthetők.

Kelt Tapolcza, 1913. év augusztus hó 10-én.

3004—1913. szám.

A községi előljárásgát közhirrre teszi,

hogy az 1913. évre érvényesített általános jövedelmi pótdó kirovési lajstrom a jegyzőségi irodában f. év augusztus hó 16. napjától, augusztus hó 23. napjáig közszemlére kitéve lesz, — mely idő alatt a netáni felszólalások, észrevételek esetleg felebbezések a jegyzőségi irodában szóval vagy írásban előterjeszthetők.

Kelt Tapolcza, 1913. év augusztus hó 15-én.

2980—1913. szám.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulirott községi előljárásgát ezennel felszólítja mindazokat az adószókat, akik községi adófékönyvben előirt és az 1909. évi XI. t.-c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt, a jelen hirdetmény közhirrre tételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-ig az alulirott községi előljárásgátnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog inditadni.

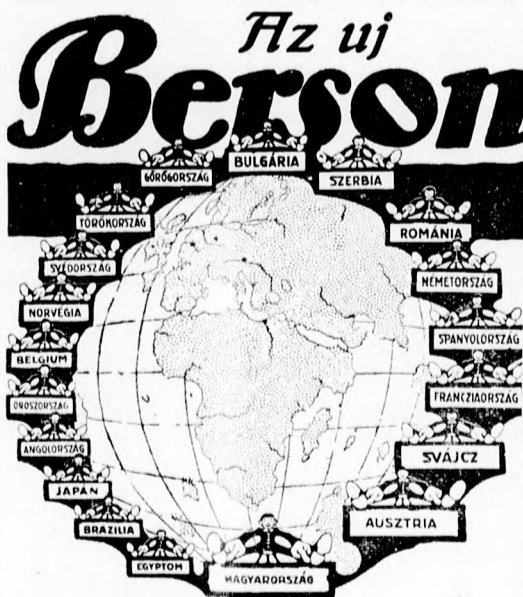
Tapolcza, 1913. év augusztus hó 16. napján.

Németh Jenő
jegyző.

Györy János
bíró.

Eladó szőlőbirtok.

Ábrahám-hegyen, közel a rendesi vasuti megállóhelyhez, 5 hold szőlő, rajta két szobából álló lakással, továbbá a hozzátartozó vincellérakással, istállóval, pajtával és az egész pincefelszereléssel együtt szabadkézből eladó. A szőlőhöz tartozik 4 kat. hold rét és 1 kat. hold szántó is. Érdeklődők forduljanak Dr. Kurecsy János sopronvármegyei tb. főjegyzőhöz. A helyszínén közelebbi felvilágosítást ad özv. Czegléd Györgyné.

gummi-sarkot az egész világ ismeri és dicséri! Cipészetétől határozottan csak a valódi új BÉRSÓN-ú sarkot kéri, aranydobozban a utasítást minden utazatot vissza. Bersonművek, Budapest, VII.

ÉRTESÍTÉS. ■■ Egy helybeli

cimbalom-tanító

mérsékelt díjazásért, úgy kottából, mint

kotta :
: nélküli **oktatást ad.**
a l a p o s

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó Bada-5ma hold

szőlő, 40—45 hl. várható termés-sel, melyből 2 hold hazaival, 3 hold pedig erdővel van beültetve.

Bővebbet Nyers Márton

u. p. Nemestördemicz.

SERTÉS-ELADÁS!!!

Virus Vince szepezdi gazdaságában 18 drb. tenyészemse és 50 drb. süldő eladó.

Szabadkézből eladó. (Szt.-György-hegyen,) **Mogyoróson 1400 öl teljesen oltvánnyal berakott szőlő, rajta lakóház és pince 30 hl. hordóval. Kuttal az épület mellett. Ára 5200 korona.**

Bővebbet **MARTON JÓZSEF**

Szt.-György-hegy, Mogyorós.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja
ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.
a legnemesebb fűszere minden tésztának, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2—3 cső vaniliát. Ha fél-csomag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 eszéze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett. Receptgyűjtemény ingyen!

SZENTMARGITSZIGETI ÜDITŐVIZ.

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Mint asztali víz nagyon kellemes, jótékony hatású egészségpótló ital.

Főraktár:
Hoffmann Jakab Fia
ásványvíznagykereskedőnél,
KESZTHELY.

EGY KÖLBER-FÉLE FEDELES HINTÓ

eladó. Megtekinthető a diskai majorban.

Tulajdonos Frisch Jenő.

Egy diszes

ebédlő kredenc nagy tükör és

6 darab szék olcsón eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Dr. Aschenbrandt-féle eredeti rézkénpor

kapható

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA CÉGNEL, TAPOLCZÁN. CSAKIS ELŐKELO

család gyermekei az
1913—1914. tanévre

TELJES ELLÁTÁST

nyerhetnek Nagykanizsán izr. családnál.
Elsőrendű étkezés,
kényelmes lakás és
szigorú felügyelet.

Cím a kiadóhivatalban.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaládé. :-:

Legolecsóbb napi árak!

A Sümegi-utcában levő, 4
szobából és megfelelő
mellékhelyiségekből
álló adómentes új

HÁZAMAT ELADOM,

esetleg szőlővel is elcserélem.

Tapolca, 1913. jul. 26.

HORVÁTH JENŐ
főjegyző.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Tapolca nagyközség előljárásgától.

2635—2759.

Hirdetmény.

A köztisztaság fentartása érdekében felhivatnak a háztulajdonosok, hogy udvarukban lévő trágyagödröket azonnal, de legkésőbb 3 nap alatt készítsék el úgy, hogy annak leve még esőzés alkalmával se folyhasson ki az udvarra, vagy utcára.

A lakóházak kapui előtt lévő víz-áteresztők nyílása tisztítandó. Azon áteresztő, melynek nyílása szűk és a vizet szabadon át nem engedi, kicserélendő.

Minden gyanus, főleg hányással és hasmenéssel járó megbetegedés azonnal bejelentendő.

A köztisztaság fentartását a rendőrség gyakori vizsgálatokkal fogja ellenőrizni, a mulasztók a legszigorubbant lesznek büntetve.

Belgrád, Visnyisa, Mirjevó, Valjevo, Stopari, Stubline, Lajhovac, Vranja, Zerkovac, Ristovac, Zlatokop, Lipovac, Vladicin, Kragujevac, Krusevac, Bogdanje, Cithik, Cupriju, Parucin, Milosevo, Prasinski, Nis, Alexinac, Pirot, Schabat, Krupanj, Jemedria, Palanka, Krujevo, Krivi, Vir és Lukovo szerb városok, illetve községekben és Temessziget községben az ázsiai kolera hivatalosan megállapított.

Figyelmezteti az előljárásg a lakosságot, hogy 600 koronáig terjedhető és behajthatatlanság esetén 30 napi elzárásra átváltoztatható, büntetés terhe alatt minden idegen megyéből, de főként a fent említett helyek közeléből érkező és nála megszállt, jelentsen be.

A községi előljárásg most iratja össze azon lakosokat, kik a vármegye területén kívül, mezei munkában dolgoznak. Felhivatnak ezek hozzátartozói, hogy hazaérkezésüket azzonnal jelentsék az előljárásgnál. Ha pedig az illető valamely koleragyánussal, fertőzött helyről, vagy az Alduna vidékéről érkezik, ezen eset még az illető beérkezése előtt a rendőrségen bejelentendő.

A járványbizottságnak tegnapi napon tartott ülésében a köztisztaság fentartása és a közegészség megóvására a legmesszebbmenő intézkedések történtek.

Horváth Jenő s. k. Győri János s. k.
főjegyző. bíró.

E LADÓ. Idősb. Csuba István-féle vendéglőhelyiség és a Kisapáti-hegyen lévő szőlő a jelenleg Tapolczán tartózkodó örökösöktől megegyezés után, azonnal átvehető.

Zalamegyei

Kékkuti

Anna-forrásvíz

legkitünőbb üdítő és gyógyital.

1912. évben Párisban és Londonban aranyéremmel kitüntetve.

Tulajdonos:

TOLNAY LAJOS GYOR.

Telefon:
462. szám.

Telefon:
462. szám.

1 1/2 l. üveg üvegestől 30 fillér, csak töltés
10 fillér, kisebb üvegek töltése 8 fillér.

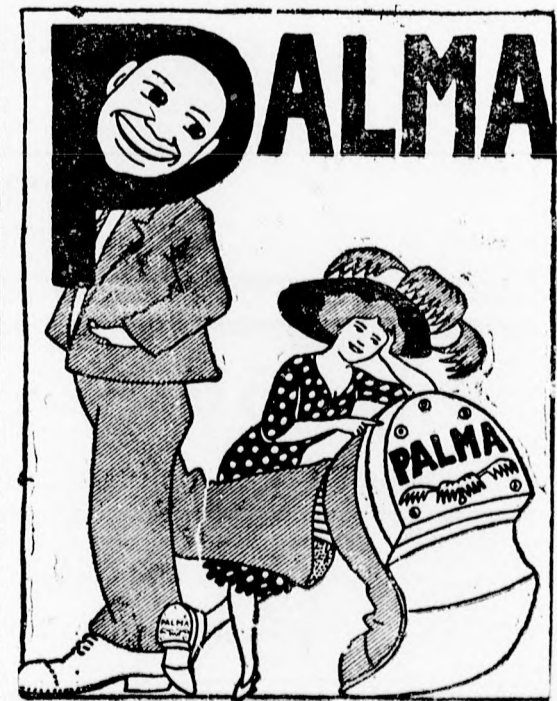
E LADÓ Badacsonylábdiban a vasuti állomás közelében

1127 :-: SZÖLÖTERÜLET
:-: □ -öl

rajta egy 3 öles holtpincével.

Bővebbet Zsiborác Zsiborác és Mária

Badacsonylábdihegy.

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyan (Zalamegye) Vasut-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat zenében kiképezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

Schmidt Edéné zenekonzervatoriumot végzett zenetanító. Kívánatra részletes prospektust küld.

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** KAUSUK-KOMPOZÍ-
TÍÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ**

kausuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló, szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!!! Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell!

Tapolczán kapható:

JUNG ÁDÁM

vaskereskedésében,
a Marton-féle fakeskedéssel szemben

VASUTI MENETREND. 1913. május.

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

1. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felől:
Reggel 7 óra 37 perckor
délben 12 " 46 "
délután 1 " 03 " (junius 1-től gyv)
" 5 " 10 "
este 8 " 28 " (gyorsvonat)

Keszthely felől:

Reggel 3 óra 13 perckor
dél előtt 8 " 38 "
délután 12 " 57 "
" 4 " 58 "
este 11 " 27 "

Ukk felől:

Reggel 8 óra 21 perckor
délután 1 " 08 "
" 5 " 06 "
este 8 " 54 "

2. Induló vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felé:
Reggel 3 óra 53 perckor (gyorsvonat)
dél előtt 8 " 50 "
délután 1 " 14 "
" 5 " 30 " (junius 1-től gyv)
este 9 órakor

Keszthely felé:

Reggel 4 óra 21 perckor
dél előtt 8 " 39 "
délután 1 " 28 "
" 5 " 32 "
este 9 " 31 "

Ukk felé:

Reggel 4 óra 49 perckor
dél előtt 9 " 10 "
délután 1 " 30 "
" 5 " 21 "

LÓWY B. TAPOLCZA.

Könyvnyomda, könyvkötészet, könyv-, papir-, zeneműkereskedés.

Ajánlja jól felszerelt könyvnyomdáját minden-
:: nemű nyomdai munkák elkészítésére. ::

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Tapolcza nagyközség előljáróságától.

205—XVII.

Hirdetmény.

Tapolcza nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy a vadászati jog 1913. december 31-től kezdődő 6 évre bérbeadatik f. hó 28-án délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen; kikiáltási ár 800 K, árverezők tartoznak 200 K bánatpénzt letenni, 800 K-án alul bérbe adadni nem fog.

A vadászati jog bérbeadásának feltételei:

A bérlet 1913. december 31-én kezdődik s 6 évig tart; a bérösszeg negyedévenként előre fizetendő s negyedévi összeg biztosítékul leteendő. Köteles bérlő 6 nagy hajtást rendezni évenként mi az előljáróságnál bejelentendő; minden elmulasztott ilyen vadászatért 100 K kárpótlás fizetendő a község pénztárába; az eladásra szánt vad Tapolczán árusítandó el, bérlő a vadkárért felelős még ha nem is vadtenyésztő, egyéb feltételek a község előljáróságánál megtudhatók.

Tapolcza, 1913. augusztus 12-én.

Horváth Jenő
főjegyző.

Győri János
községbíró.

Naponta friss teavajat, tejszint, turót, tejfelt árusít s édestejet házhoz is szállít
Lustig Sámuelné.

5742/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstár végrehajthatónak Pujsek József és neje Szili Mária tapolczai lakos végrehajtás szenvedő elleni 245 kor. 42 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében Rosenfeld Vilmos káptalanotói lakos utóajánlata folytán az újabb árverés a tapolczai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a díszeli 410. sztkvben Pujsek József és neje Szili Mária nevében álló következő ingatlanokra, amelyeket 2450 kor. és 1150 kor. agrárkölesön terhel és a C. 10. a. szolgalmi jog fenntartásával 806. hrsz. feketebácsi hegyi szőlőre, rétre és prsházra 2370 korona, 2430—805. hrsz. feketebácsi hegyi szőlő, rét és prsházra 98 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi szeptember hó 17. napjának délelőtt 10 órája Diszel község házához kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Diszel község házában betekintethetők.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. augusztus hó 8. napján.

Dr. Grün sk., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Ján, kir. telekkönyvvezető.